

Minerali iz Puščave na Pohorju

Zmago Žorž

Če na desnem bregu Drave med Dravogradom in Mariborom zavijemo proti Lovrencu na Pohorju, pridemo v vas Puščava. Tik pred njo se stekata potoka Radoljna in Lamprehtov potok. Na tem mestu je prometno križišče in most, preko katerega nas vodi pot proti Rušam. Pred leti so urejevali cesto in z deli odkrili zanimiv geološki profil.

Kamninska zgradba je pri Puščavi zelo pestra. Gnajsi, kremenov keratofit, sericitni skrilavec in helvetske plasti peščenega laporja in peščenjaka so naložene na amfibolit, ki sestavlja pretežen del opisanega ozemlja. Amfibolit se prikaže v izdanku tudi na desni strani Radoljne. V njem so številne drobne razpoke, zapolnjene z žilnim kremenom. Nekatere razpoke potekajo vzdolž plasti amfibolita, druge pa prečno nanje. V amfibolitnih zapolnitvah lahko najdemo zelene prevleke **malahita**, v razpokah med masivnim kremenom pa drobne kristale **pirita**. Drobne piritne žilice so tudi v ponekod tudi v samem amfibolitu, redkeje pa v kristalih, ki bi bili vidni s prostim očesom. Izjema je 4 cm velik kristal pirita s ploskvami kocke.

Na amfibolit so naložene plasti sericitnega skrilavca s tankimi kremenovimi in karbonatnimi plastmi, ki zapolnjujejo vertikalne razpoke. V razpokah je kristaliziral svetlo- do temnorjav

Karbonatne žile s kristali kalcita in ankerita pri Puščavi na Pohorju.
Foto: Miha Jeršek

Goseničasti kalcit ob drobnih kristalih ankerita; 30 x 25 mm. Najdba Franca Pajtljerja, zbirka Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Foto: Ciril Mlinar

Pirit, 1 mm, z razvitimi ploskvami oktaedra na podlagi iz rumenih kristalov ankerita. Najdba in zbirka Franca Goloba. Foto: Miha Jeršek

ankerit z razvitimi romboedri, ki so veliki do 2 mm. Na takšni podlagi so lahko nastali posamezni kristali **kalcita** do 7 mm z razvitimi položnimi romboedri. Posebno zanimivi so skupki teh kristalov, veliki do 3 cm, tako imenovani *goseničasti* kalcit. Pod ultravijolično svetlobo rdečkasto zažarijo. V razpokah so tudi še preko 50 cm velika posamezna gnezda kristalov kalcita z brezbarvnimi do belimi skalenosedri, velikimi do 8 mm. Paragenezo dopolnjujejo do 3 mm veliki tankoploščati kristali **barita** v skupkih do 1 cm, nekaj milimetrov velike kocke piritu in zraščeni piritovi kristali do velikosti 5 mm.

Le sto metrov naprej v smeri proti Rušam je na desni strani opuščen kamnolom kremenovega keratofirja, kjer so mogoče nove najdbe.

Kristali kalcita z razvitimi položnimi romboedri, ki jih modificirajo strmi romboedri, ležijo na podlagi iz drobnih kristalov ankerita. Poleg so beli do brezbarvni kristali barita; izrez 25 x 18 mm. Najdba in zbirka Franca Goloba. Foto: Miha Jeršek

Literaturni vir:

ŽORŽ, Z., V. PODGORŠEK, A. REČNIK, P. MIOČ, 1999: *Minerali Pohorja in Kobanskega*. Samozaložba, Radlje ob Dravi.